

Zienswijzennota ontwerp structuurvisie Energielandgoed Wells Meer

13 november 2018

Zienswijzennota ontwerp structuurvisie Energielandgoed Wells Meer

Procedure

De ontwerp structuurvisie met bijbehorend MER en Passende Beoordeling heeft voor iedereen ter inzage gelegen van 13 september 2018 t/m 24 oktober 2018. Tijdens die termijn zijn er 5 zienswijzen ingediend (zie bijlage 1).

Gedurende de inzage-termijn is er op 1 oktober 2018 een informatiemarkt gehouden. Van deze bijeenkomst is een kort verslag gemaakt (zie bijlage 2).

Zienswijzen

Hieronder een overzicht van de ingediende zienswijzen:

1. Dhr. d.d. 21 november 2018
2. LLTB, Regio Noord-Limburg d.d. 23 oktober 2018;
3. Stadt Goch d.d. 23 oktober 2018;
4. Natuur en Milieufederatie Limburg d.d. 24 oktober 2018;
5. Terraq d.d. 24 oktober 2018.

Samenvatting van de zienswijzen met eronder in cursief de gemeentelijke reactie:

1. De heer geeft aan dat hij hoopt dat het vliegveldje van MC Venus '72 (modelvliegclub) als recreatief aspect van het plan haar plaats kan behouden en ter plaatse kan worden ingepast.
Als de begroeiing in het vlieggebied met aanvliegstroken laag is, de piloot zicht op zijn vliegveld heeft en er geen moerasachtige bodem ontstaat door vernatting, zou het beoogde gebruik volgens de ontwerp structuurvisie "Natte biomassa en natuur, recreatief medegebruik" mogelijk kunnen zijn met behoud van de infrastructuur van MC Venus '72.
De heer geeft vervolgens aan welke eisen er gelden voor het modelvliegveld. Deze eisen hebben betrekking op de lengte-as in verband met zijwind, de aanvliegstrook, bomen op de zijbegrenzing, het vlieggebied, geluidshinder, en de benodigde voorzieningen zoals o.a. een clubgebouw, elektriciteit en water.

De eisen voor de locatie van de modelvliegclub zijn duidelijk. In fase 2, waarin het masterplan in een interactief proces wordt opgesteld, wordt zorgvuldig bekeken of de modelvliegclub met bijbehorende inrichtingseisen kan worden ingepast in het Energielandgoed. Er wordt zorg gedragen om de partij zo goed mogelijk te betrekken en een plaats te geven. Het Wells Meer is echter aangewezen als Energielandgoed waar een ambitie geldt om tenminste 0,87 PJ op te wekken. Mogelijk betekent dit dat ook de gronden waar de modelvliegclub zich vestigt, benodigd zijn om de ambitie te behalen. Er kan daarom geen garantie worden gegeven dat de modelvliegclub op huidige locatie kan blijven bestaan na 2022. De modelvliegclub wordt betrokken in het interactieve proces om te komen tot een masterplan, zodat hun wensen en eisen zo goed mogelijk meegenomen kunnen worden.

Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van de Structuurvisie.

2. De LLTB richt zich in haar reactie met name op de effecten voor land- en tuinbouw inclusief de kansen die de structuurvisie biedt.

A. Synergie met land- en tuinbouw.

De LLTB ziet mogelijkheden om de verduurzaming van het glastuinbouwcluster te koppelen aan de ontwikkeling van het energielandgoed. Glastuinbouwbedrijven hebben een grote energievraag en zien mogelijkheden voor de uitwisseling van energie in de vorm van warmte, elektriciteit en CO₂. Daarnaast zijn er technische mogelijkheden voor teeltondersteunende voorzieningen en glas gecombineerd met zon-PV. Juist op deze plek waar (glas)tuinbouw en het energielandschap elkaars burens zijn zou je de nieuwste technologie op praktijkschaal kunnen realiseren. De ambitie moet hierbij verder gaan dan het houden van scharreldieren in combinatie met het zonnepark.

In onze structuurvisie beschrijven we dat het kassengebied bij Tuindorp de potentie heeft om verder ontwikkeld te worden. Ook de LLTB ziet mogelijkheden voor koppeling met dit glastuinbouwcluster. Daarnaast ziet de LLTB mogelijkheden voor de uitwisseling van energie in de vorm van warmte, elektriciteit en CO₂. In de structuurvisie hebben we aangegeven dat gaan onderzoeken of de reststromen van warmte, CO₂ en Water tussen kassen, biovergistingscentrale en woningen benut kunnen worden. Hiermee zal er in de vervolgfase meer duidelijkheid komen over de daadwerkelijke mogelijkheden op dit gebied. Ook ten aanzien van multifunctioneel grondgebruik gaan we verder onderzoeken hoe energieopwekking gecombineerd kan worden met agrarisch gebruik van de gronden. Ook wij zijn van mening dat de ambitie hierbij verder moet gaan dan het houden van scharreldieren in combinatie van een zonnepark.

Dit onderdeel geeft geen aanleiding tot aanpassing van de structuurvisie.

B. Zuinig omgaan met landbouwgrond.

Enkele honderden hectares landbouwgrond worden aan het agrarisch gebruik onttrokken. Hierdoor neemt de druk op de resterende gronden in de regio toe. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld een hogere pacht prijs, intensivering van het grondgebruik en een verlies aan mestplaatsingsruimte.

De LLTB ziet graag gekwantificeerd wat het effect van het plan is op de CO₂ vastlegging door landbouwgrond. Biomassa onder panelen verdwijnt en dan komt er CO₂ vrij.

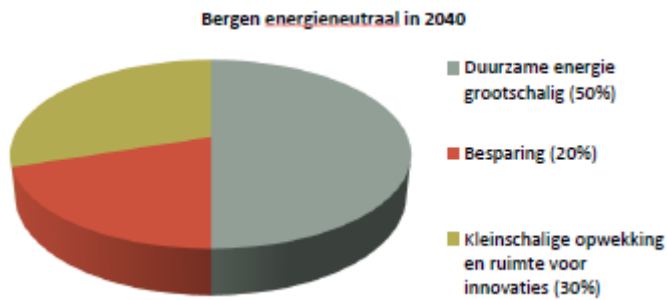
In de verklaring van Roermond is vastgelegd dat er zuinig omgegaan dient te worden met landbouwgrond. Duurzame opwekking van energie dient eerst plaats te vinden op daken, parkeerplaatsen en andere (braakliggende terreinen). Een onderbouw van de opgave en de potentie van die plekken ontbreekt. De LLTB verwijst ook naar de zonneladder met als strekking dat primair onbenutte daken en terreinen worden benut en landbouw en natuur zoveel mogelijk worden ontzien. Het POL 2014 spreekt daarnaast de voorkeur uit voor meervoudig ruimtegebruik.

De LLTB heeft een voorkeur voor windmolens gezien het geringe ruimtegebruik (0,1 ha voor een windmolen tegenover ca 10 ha zonnepanelen).

De LLTB verzoekt een grondbalans op te stellen en aan de structuurvisie toe te voegen. Deze moet in 1 oogopslag aangeven wat de functiewijzigingen zijn en wat de omvang hiervan is.

In de zienswijze wordt terecht gewezen op het belang van meervoudig ruimtegebruik, dat ook door het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 en de Zonneladder in de recente motie 32813-204 wordt onderschreven.

In de Energievisie Gemeente Bergen (augustus 2017) is gekeken naar hoe de energiedoelen gehaald kunnen worden. Daarbij wordt ingezet op 50% grootschalige opwekking van duurzame energie, 20% besparen op het huidige gebruik en 30% kleinschalige opwekking en ruimte voor innovaties.

Figuur 1. Uitsnede Energievisie Gemeente Bergen

Voor die totale 80% van grootschalige en kleinschalige energieopwekking wordt de volgende volgorde gehanteerd:

1. Doe alles wat mogelijk is lokaal decentraal, denk aan zonnecellen op daken;
2. Vul dit aan voor zover noodzakelijk en mogelijk met lokaal grootschalige initiatieven, denk aan zonnevelden, windenergie, gebiedsontwikkeling van energielandschappen;
3. Benut biomassa reststromen uit land en bos lokaal voor warmte en elektriciteit;
4. Wat niet binnen de gemeente mogelijk is, wordt aangevuld met regioprojecten;
5. Tot slot wordt het restant als dat noodzakelijk is ingevuld met import (bijvoorbeeld wind op zee).

Daarbij is de ambitie om met de eerste drie stappen te voorzien in de gemeentelijke energiebehoefte. Hierbij is gekeken naar de potentie van daken. In 2015 waren op 6,4% van de adressen in de gemeente zonnepanelen geplaatst die samen ongeveer 0,000004 PJ produceerden. Niet alle daken zijn geschikt voor zonnepanelen (vanwege onder andere oriëntatie en constructie). Ervan uitgaande dat op 75% van de adressen zonnepanelen geplaatst kunnen worden, is de opwekkingspotentie 0,00004 PJ per jaar. Dat is niet de 1,4 PJ aan duurzame energieopwekking die nodig is om energieneutraal te worden. Besparen en lokaal opwekken op bijvoorbeeld daken is dus onvoldoende om energieneutraal te worden en er zijn klein- en grootschalige ontwikkelingen nodig om dit te bereiken. De gemeente stimuleert daarom al deze ontwikkelingen.

De samenhang tussen grootschalige en kleinschalige initiatieven is in paragraaf 1.2. van de structuurvisie beschreven.

Windturbines ten opzichte van zonnepanelen

Vanwege de kleinere invloed op toekomstig ruimtegebruik wordt aangegeven een voorkeur te geven aan windturbines ten opzichte van zonneweides gezien de veel hogere opwekkingscapaciteit per hectare. Windturbines produceren inderdaad meer elektriciteit per hectare dan zonnepanelen. Een windturbine heeft echter wel een eigen invloedsgebied voor veiligheid en slagschaduw en ze zijn op een grotere afstand zichtbaar. Een belangrijk argument voor meerdere vormen van energiegebruik is dat duurzame energieproductie onder invloed staat van het weer. Het is belangrijk om jaarrond met diverse technieken energie op te wekken. Dit om te voorkomen dat er totaal geen of juist te veel energie opgewekt wordt.

Grondbalans

Er wordt gevraagd om een grondbalans op te stellen waar het huidige en toekomstige ruimtegebruik in het gebied in wordt verduidelijkt. De structuurvisie toont de overkoepelende ambities en richtlijnen en doet geen uitspraken over het concrete planniveau. Op basis hiervan is dus ook niet met zekerheid vast te stellen hoe de grondbalans gaat veranderen. Dit kan echter wel gedaan worden na het opstellen van een masterplan.

Door het ontwikkelen van een Energielandgoed in Wells Meer gaat ruimte verloren die op dit moment gebruik wordt als mestplaatsingsruimte. Dat houdt in dat er inderdaad een toenemende druk op gronden in de rest van de regio ontstaat en de mestplaatsingsruimte afneemt. Dit kan ook leiden tot veranderende pachtprizen. Indien er geen nieuwe locatie voor gevonden wordt voor de mestplaatsing gevonden kan worden, zal elders een vermindering van fosfaatrechten plaatsvinden en dus een afname van het vee waarvan de mest nu op Wells Meer geplaatst wordt. Er wordt echter bekeken of we deze afname en vermindering zo veel mogelijk kunnen beperken door het toepassen van dubbel ruimtegebruik. Dit komt ook tegemoet aan hetgeen over meervoudig ruimtegebruik in het POL is opgenomen.

Het is op dit moment niet mogelijk te kwantificeren wat het effect van het plan op de CO2 vastlegging door landbouwgrond is, omdat de invulling van het programma nog niet bekend is. In de volgende fase, bij het Masterplan, wordt dit effect meegenomen in de uit te voeren onderzoeken. Indien sprake is van een afname van biomassaproductie in het gebied danwel een afname van de mestplaatsing, zal de hoeveelheid CO2 die wordt vastgelegd in de bodem afnemen.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de Structuurvisie.

C. Kwaliteitsbijdrage.

De LLTB mist een paragraaf over het gemeentelijk kwaliteitsmenu waarin staat welke kwaliteitsbijdrage van toepassing is bij ontwikkelingen in het buitengebied. Ze verzoeken dit op te nemen in de Structuurvisie waarbij de kwaliteitsbijdrage ten behoeve van het energielandschap in verhouding staat tot de bijdrage die voor andere ontwikkelingen geldt.

In de Structuurvisie+ uit 2014 is inderdaad een gemeentelijk kwaliteitsmenu vastgesteld waarin is opgenomen welke kwaliteitsbijdrage van toepassing is bij ontwikkelingen in het buitengebied. Dit beleid is vastgesteld en geldt ook nog steeds.

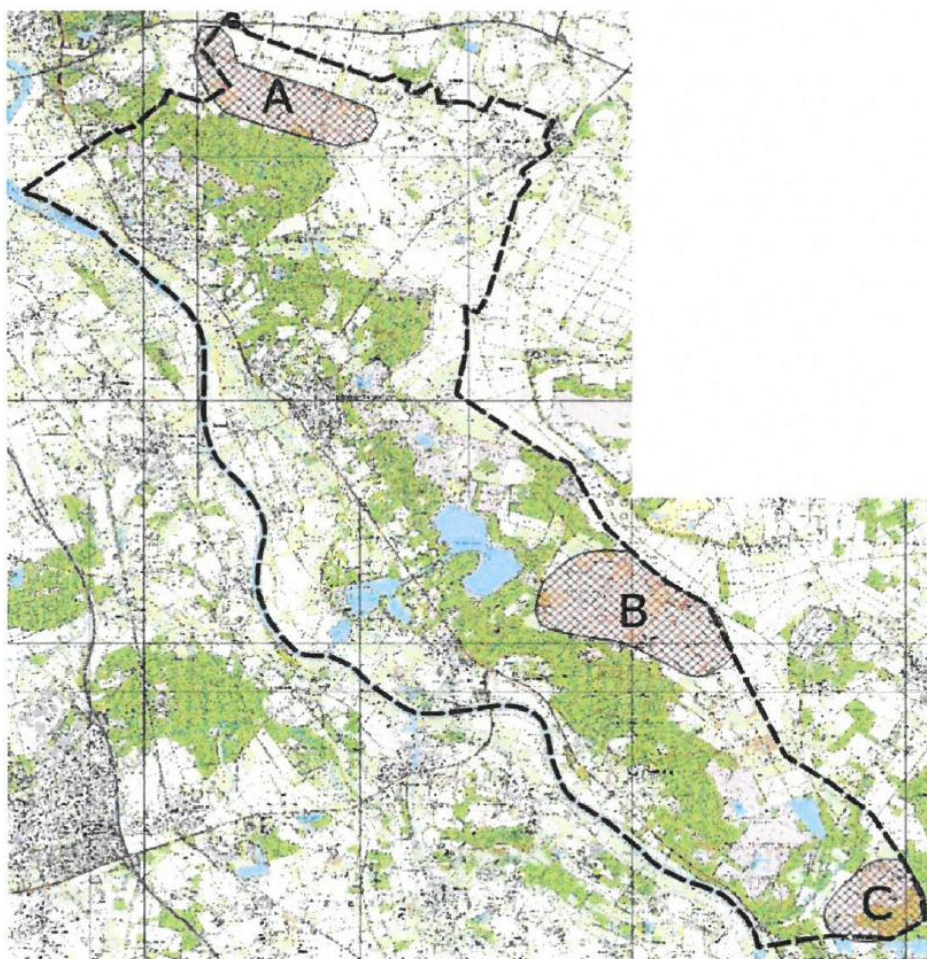
Op dit moment wordt er gewerkt aan een omgevingsvisie. Deze zal betrekking hebben op het volledige grondgebied van de gemeente Bergen. De raad zal hier een besluit over nemen en daarmee ook een besluit over hoe om te gaan met een eventuele kwaliteitsbijdrage over ontwikkelingen in het buitengebied. We willen ons niet aan de verplichting onttrekken, maar ook niet in het kader van deze gebiedsvisie deels vooruitlopen op de nog vast te stellen omgevingsvisie.

In deze structuurvisie is wel veel aandacht voor de landschappelijke inpassing en de kwaliteit van het gebied. Er zijn landschappelijke uitgangspunten en aandachtspunten voor milieu en omgeving geformuleerd. Deze worden meegenomen in de volgende fase. Dan moet ook bekeken worden hoe deze zich verhouden tot eventuele eisen die worden opgenomen over een kwaliteitsbijdrage in de omgevingsvisie.

Dit onderdeel van de reactie heeft geen consequenties voor de structuurvisie.

3. Stadt Goch geeft aan dat het Energielandgoed Wells Meer geen raakvlak heeft met het gemeentelijk gebied van Goch. Zij hebben dan ook geen bezwaar tegen deze ontwikkeling. Mochten we nog aan de slag gaan met “potentiegebied A” dan willen zij graag geïnformeerd worden, vooral als het gaat om windmolens.

De gemeente Goch geeft aan graag op de hoogte te worden gesteld indien er in ‘potentiegebied A’ in de toekomst ontwikkelingen plaats vinden, met name indien het om windturbines gaan. Potentiegebied A is een van de drie gebieden in de gemeentelijke beleidsnota ‘Windenergie in de gemeente Bergen (L)’ die op 19 juli 2016 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Figuur 2. Windenergie in de gemeente Bergen (L)

In een amendement door de gemeenteraad van Bergen (L) is hierbij het volgende aangegeven: “ Het gebied Wellsmeer is als het meest geschikte gebied aan te merken voor het realiseren van een windturbinepark. Alleen in dit gebied zal de gemeente Bergen meewerken aan initiatieven voor zo’n park”. Zou dit uitgangspunt op zo een manier veranderen dat het toch kan leiden tot ontwikkelingen op ‘potentiegebied A’ zal dit tijdig publiek en met de gemeente Goch gecommuniceerd worden.

Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van de Structuurvisie.

4. De Natuur en Milieufederatie (NMF) heeft in haar reactie diverse onderdelen opgenomen.

A. Geen energielandgoed in Goudgroene natuurzones.

Een deel van de randen van het energielandgoed liggen in een uitsluitingsgebied voor zowel windmolens als zonnepanelen aangezien deze randen in (de bufferzone van) de Goudgroene natuurzone liggen. Binnen deze zone is het provinciale streven om de aanwezige natuur te behouden en te beheren. Verzoek is dan ook om deze zones niet te gebruiken de ontwikkeling van het energielandgoed.

In de Structuurvisie en het MER is uitgebreid ingegaan op de gemeentelijk energie ambitie en de locatiekeuze voor een Energielandgoed. De Wind- en de Zonnevisie van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg maken geen deel uit van het wettelijk toetsingskader en hebben bij de locatiekeuze geen rol gespeeld. Dat de locatie grotendeels geprojecteerd is binnen de zoekgebied

voor de opstelling van windturbines en zonnepanelen van de NMF-visies bevestigt ons inziens de kwaliteit van de locatiekeuze en de kwaliteiten van de NMF-visies in deze.

Op pagina 65 van het Milieueffectrapport Energielandschap Wellsmeer, versie 29 augustus 2018, staat dat met uitzondering van het Reindersmeer, in het plangebied geen Natura 2000-gebieden, NNN-gebieden of gebieden uit de goudgroene zone liggen. Deze stelling is niet juist. Uit figuur 7.5 blijkt dat er binnen het plangebied gebieden zijn gelegen die in de Omgevingsverordening Limburg 2014 zijn aangeduid als Goudgroene natuurzone. Daarbij merken we op dat in deze figuur niet alle als Goudgroene natuurzone aangewezen gebieden zichtbaar zijn. Een gebied aan de Wellse Molenbeek is bijvoorbeeld niet zichtbaar in deze figuur omdat er de aanduiding 'houtsingel' overheen is geprojecteerd.

Ook de Ontwerp Visiekaart Energielandgoed Wells Meer maakt niet geheel duidelijk welke gebieden aangewezen zijn als Goudgroene natuurzone omdat andere aanduidingen over deze aanduiding heen zijn geprojecteerd. In de Ontwerp Visiekaart worden niet alle als Goudgroene natuurzone aangewezen gebieden aangewezen als te behouden groenstructuur.

Gevolgen voor de Structuurvisie

De zienswijze geeft (mede) aanleiding om de structuurvisie op de volgende punten te wijzingen:

- *Ontwerp Visiekaart: Alle als Goudgroene natuurzone aangewezen gebieden worden aangewezen als te behouden groenstructuur. De als Goudgroene natuurzone aangewezen gebieden worden uitgesloten van de plaatsing van energieopwekkende elementen. Er is wel ruimte voor de aanleg van ondergrondse infrastructuur als kabels en leidingen onder de voorwaarden dat bestaande en potentiële ecologische waarden binnen de Goudgroene natuurzone niet mag worden aangetast.*
- *Milieueffectrapport, pagina 65: In het plangebied en buiten het Reindersmeer liggen wel gebieden die als Goudgroene natuurzone zijn aangewezen.*
- *Milieueffectrapport, pagina 69, figuur 7.5: De natuurbeschermingszone's worden over de andere aanduidingen heen geprojecteerd zodat deze goed zichtbaar zijn.*

B. De stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Maasduinen wordt bepaald op basis van het PAS, maar mogelijk is het PAS niet in overeenstemming met de Habitatrichtlijn.

Het is nog niet bekend of de stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Maasduinen zal toenemen of niet. In de aanlegfase van het energielandgoed is er een toename van stikstofemissie door het verkeer van en naar het plangebied en in de gebruiksfase leidt het gebruik van de biomassa-installatie en de eventueel verkeersaantrekkende werking van de educatieve en recreatieve ontwikkelingen tot een potentieel verzurend en vermestend effect. Een afgeleid effect van een daling van het energiegebruik door het gebruik van het energielandschap is juist een lagere emissie van broeikasgassen. Ook de emissie van NO_x neemt af. De reikwijdte van het effect van stikstofdepositie wordt bepaald door het te gebruiken rekenmodel (AERIUS).

Vanwege de voorgenomen ontwikkeling van Energielandgoed Wells Meer is er een Passende Beoordeling opgesteld voor het nabij gelegen Natura 2000-gebied Maasduinen. In de Passende beoordeling wordt het volgende gesteld: "De drempelwaarde voor een effect als gevolg van de toename van stikstofdepositie ligt voor het Natura 2000 gebied Maasduinen op 0,05 mol N/ha/jr. Indien een toename van > 0,05 mol/ha/jr en er is ontwikkelingsruimte beschikbaar, dan kan op basis van de PB uit het PAS een significant negatief effect uitgesloten worden".

Inmiddels heeft de Raad van State echter een verwijzingsuitspraak gedaan (ECLI:NL:RVS:2017:1259), waarin is vastgesteld dat er een aantal gebreken aan het PAS kleefte. Daardoor biedt het PAS onvoldoende onderbouwing voor de conclusie dat de verlening van op het PAS gebaseerde vergunningen de natuurlijke kenmerken van de gebieden niet aantasten. Dit is voor

de Raad van State aanleiding geweest om een aantal op basis van het PAS verleende vergunningen op te schorsen.

De Raad van State heeft over bovenstaande een groot aantal prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie gesteld. Zolang deze vragen niet zijn beantwoord (uitspraak wordt verwacht op 7 november a.s.) , staat hoe dan ook niet vast dat het PAS in overeenstemming is met art. 6 van de Habitatrichtlijn.

In onderhavige Structuurvisie wordt geen beroep gedaan op ontwikkelingsruimte uit het PAS. Artikel 6 van de Habitatrichtlijn is in de Nederlandse nationale wetgeving geïmplementeerd in de artikelen 2.7, 2.8 en 2.9 van de Wet natuurbescherming.

Het bestemmingsplan Buitengebied 2018 vormt het vigerende planologisch regime in het plangebied. Dit bestemmingsplan wordt door deze structuurvisie niet gewijzigd. De Structuurvisie is geen plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid van de Wet natuurbescherming. Toekomstige plannen die het planologisch regime wel wijzigen zullen moeten voldoen aan het gestelde in artikel 2.7, eerste lid en artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming.

Gevolgen voor de Structuurvisie

Naar aanleiding van de zienswijze hebben wij de Passende beoordeling nog eens kritisch beoordeeld. Wij zijn van mening dat, met name de tekst over het PAS, te algemeen is. In de passende beoordeling staat nu gesproken over een grenswaarde van, in de regel, 1 mol stikstof per hectare per jaar. Dit is niet onjuist maar voor het Natura 2000-gebied Maasduinen geldt een grenswaarde van 0,05 mol stikstof per hectare per jaar. De passende beoordeling wordt op dit punt aangepast.

C. Geen rekening gehouden met de Nationale Windmolenrisicokaart voor vogels die Wells Meer aanwijst als locatie met 'hoogste risico's'.

De conclusie in de Passende beoordeling is niet in overeenstemming met de Nationale Windmolenrisicokaart voor vogels. Dit is een notitie van de Vogelbescherming om de ruimtelijke spreiding en de mate van risico's van windmolens voor vogels inzichtelijk te maken. Deze kaart laat zien dat het gebied Wells Meer een hoog risico heeft.

Onderdeel C:

"De Nationale Windmolenrisicokaart voor vogels", uit 2009 vermeld dat de kaarten niet geschikt zijn voor het beoordelen van lokale effecten van windmolens noch van de cumulatieve effecten. Daarvoor zijn nader onderzoek, analyse en beoordeling noodzakelijk, aldus het rapport. Op de website van SOVON is in dit verband vermeld dat de kaarten uitsluitend een aanzet vormen tot nader onderzoek. Dit nader onderzoek heeft plaatsgevonden in de Passende beoordeling passend bij schaalniveau van de structuurvisie. Naar mate het initiatief meer concreet wordt zullen bij de toelatingsbesluiten meer gedetailleerde onderzoeken worden uitgevoerd.

Gevolgen voor de Structuurvisie

De zienswijze geeft in deze geen aanleiding om de structuurvisie te wijzigen ten opzichte van het ontwerp.

D. Bij de locatiekeuze van de windturbines rekening houden met vleermuizen.

In het MER wordt geen rekening gehouden met vleermuizen. In Duitsland is hier veel onderzoek naar gedaan. Daarop voortbordurend heeft de Zoogdiervereniging in samenwerking met Bureau Waardenburg protocollen opgesteld over hoe vleermuisonderzoek uitgevoerd moet worden bij windmolens. Het is zeer belangrijk hier gebruik van te maken. Concreet verzoek is om geen windmolens te plaatsen in de buurt van bossen en water en bij toekomstig onderzoek naar vleermuizen gebruik te maken van deze protocollen.

Onderdeel D:

Een Structuurvisie is nog onvoldoende concreet om de effecten op vleermuizen en andere (beschermde) soorten goed in beeld te brengen. Bij de keuze voor het wel of niet realiseren van windmolens in het plangebied, bij de locatiekeuze voor eventuele windmolens in het plangebied, bij de maatvoering van windmolens en bij opstellen van regels voor het gebruik van windmolens zal rekening gehouden worden met vleermuizen waarbij de dan geldende protocollen in acht worden genomen.

Een planologische regeling die de windmolens in het plangebied toelaat zou een minimale tiplaagte voor windmolens kunnen bevatten of een regel dat windmolens worden uitgezet bij lage windsnelheden of een bepaling die de plaatsing van windmolens in deelgebieden uitsluit of een combinatie ervan.

Wij delen deze zienswijze met het bevoegd gezag voor het vaststellen van de planologische regeling.

Gevolgen voor de Structuurvisie.

De zienswijze geeft in deze geen aanleiding om de structuurvisie te wijzigen ten opzichte van het ontwerp.

E. Warmte-koude opslag (WKO) in Natura 2000-gebied Reindersmeer leidt mogelijk tot grondwaterstandsaling en veranderde waterkwaliteit.

Een aantal habitattypen die voorkomen bij het Reindersmeer is gevoelig voor verdroging. De aanleg van een WKO kan een effect hebben op de waterstand. Vraag is welke maatregelen er worden genomen om een grondwaterstandsaling en veranderde waterkwaliteit tegen te gaan.

Voor de verschillende potentiële wijzen voor het opwekken van duurzame energie en voor het opslaan van energie is een technische verkenning uitgevoerd. Uit deze verkenning is gebleken dat energieopslag in het Reindersmeer vooralsnog niet haalbaar is. Technische ontwikkelingen en/of een vergroting van de verschillen tussen energieprijzen kunnen hier verandering in aan brengen. Energie kan dan worden opgeslagen als de prijs laag is en worden verkocht wanneer deze hoger ligt. Het Energielandschap Wells Meer is goed gepositioneerd om invulling te geven aan kansen op het gebied van opslag in de toekomst. Aan de randvoorwaarde dat opslag gecombineerd kan worden met de opwek in het gebied is voldaan. Door nu ruimte te reserveren in het energielandschap kan voorgesorteerd worden op kansen in de toekomst.

Warmte-koude opslag in het Reindersmeer blijft behoren tot het wensbeeld van de gemeente Bergen en derhalve onderdeel van deze Structuurvisie. Evident is dat ecologische voorwaarden hierbij in achtgenomen moeten worden. Toepassing van de ADC-criteria neergelegd in artikel 2.8, vierde lid van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. Dit betekent dat planologische medewerking voor of vergunning voor warmte-koude opslag slechts mogelijk is indien de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Op dit moment is het, nu het nog niet zeker is of en hoe energieopslag in het Energielandgoed zal plaatsvinden, niet zinvol om te onderzoeken hoe significante effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van energieopslag kunnen worden uitgesloten of worden gemitigeerd.

Gevolgen voor de Structuurvisie

De zienswijze geeft in deze geen aanleiding om de structuurvisie te wijzigen ten opzichte van het ontwerp.

5. Terraq is een regionale Limburgse onderneming actief in onroerend goed en landschapsontwikkeling. Zij nemen de uitnodiging om te participeren graag aan en geven aan in staat te zijn om een positieve en duurzame bijdrage leveren aan het Energielandschap.

Zij vragen twee onderwerpen in de verdere planuitwerking duidelijker te omschrijven.

Tijdelijk opslag van energie.

Terraq adviseert in de verdere planuitwerking de tijdelijke opslag van energie als volwaardig aandachtspunt mee te nemen en concrete en duidelijke voorwaarden hieraan te stellen.

Participatie.

De gemeente nodigt omwonenden en bedrijven uit te participeren in het Energielandschap, maar hiervoor worden geen duidelijke randvoorwaarden gesteld. Verzoek is om wel duidelijke randvoorwaarden en uitgangspunten op te stellen hoe en op welke manier geparticipeerd kan worden in het initiatief, waarbij de belangen van de gemeente maar ook die van betrokken burgers en bedrijven gewaarborgd en helder zijn.

Tenslotte het verzoek aan de gemeente om Terraq in de toekomst volledig te informeren over de relevante ontwikkelingen van het Energielandgoed Wells Meer en Terraq te betrekken bij het daadwerkelijke ontwerp, ontwikkeling, exploitatie en het gebruik van het Energielandgoed.

Opslag

Het benadrukken van het belang van efficiënte opslag is zeer terecht. Op dit moment en in de verdere uitwerking in een masterplan worden de mogelijkheden voor opslag en slimme systemen nader onderzocht. Hiervoor geldt dat ze sowieso moeten passen binnen de reeds in de structuurvisie geformuleerde randwaarden. De randvoorwaarden worden, zodra deze voldoende bekend zijn, aangevuld met specifieke technische randvoorwaarden. Het is op dit moment niet mogelijk om al technische randvoorwaarden te formuleren omdat die sterk verschillen per opslagtype.

Participatie

Het creëren van maatschappelijke meerwaarde en draagvlak is een belangrijk uitgangspunt bij de ontwikkeling. Om die reden communiceert de gemeente actief via verschillende kanalen, zijn bezoekers welkom in het Energiehuis en worden er informatiebijeenkomsten georganiseerd. Bij de verdere uitwerking van het Energielandgoed in het masterplan krijgt de samenleving bovendien de kans om actief mee te denken in de daadwerkelijke vormgeving. Het is een terechte constatering dat hierbij geen duidelijke randvoorwaarden zijn meegegeven aan de manier van participatie.

Gevolgen voor de structuurvisie

Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot het wijzigen van de structuurvisie.